

Tisková zpráva: Vstřícnější Sněmovna pro všechny“ – hledání cest k inkluzivnějšímu a podporujícímu prostředí v české politice

22. listopadu 2024

Ve středu 20. listopadu 2024 se v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR uskutečnil kulatý stůl s názvem „Vstřícnější Sněmovna pro všechny“, zaměřený na možnosti zlepšení prostředí v dolní komoře Parlamentu České republiky. Akci, pořádanou Českou ženskou lobby a organizací Fórum 50 %, zaštitily poslankyně Marie Jílková (KDU-ČSL), Martina Ochodnická (TOP 09) a Lucie Potůčková (STAN), autorky iniciativy za předvídatelnější kulturu jednání v Poslanecké sněmovně.

„Cílem setkání bylo identifikovat překážky, které brání efektivnímu sladování poslaneckého mandátu s osobním a rodinným životem, a navrhnout konkrétní řešení pro vytváření prostředí, které lépe reflektuje potřeby mladých lidí, pečujících osob a žen v politice. V životě a v politice jsou jisté jen 3 věci: smrt, daně a Marek Benda,“ ironicky poznamenala poslankyně Lucie Potůčková. Nejprve upozornila na jedno z klíčových témat kulatého stolu, a to na nastavení vstřícnějších pracovních podmínek nejen pro poslankyně a poslance, ale i pro další zaměstnance a spolupracovníky, kteří se podílejí na chodu Sněmovny, včetně například žurnalistů a žurnalistek.

Nepředvídatelnost jednacího řádu Sněmovny a dlouhá noční jednání zatěžují nejen poslance a poslankyně a zaměstnance a zaměstnankyně Sněmovny samotné, ale rovněž jejich rodiny. Tato situace může negativně ovlivnit rozhodnutí zákonodárců a zákonodárkyň, například zda kandidovat v dalším volebním období.

Poslankyně Martina Ochodnická popsala, jak se v důsledku tohoto prostředí ze svědomité, dochvilné a organizované osoby stala pravým opakem: „Nepředvídatelnost jednání, nocování ve Sněmovně, nutnost neustále měnit program, rušení nebo přesouvání dohodnutých schůzek a absence poslanců a poslankyň na důležitých akcích, konferencích a jednáních nevede k důvěryhodnosti. To, jak je poslanec vnímán veřejností, přímo ovlivňujeme naší neschopností upravit pravidla jednání tak, aby byla efektivní, předvídatelná a důstojná. Škodíme tím nejen sami sobě, ale i demokracii.“

„Pokud nebude život Sněmovny zohledňovat životní situace svých poslanců, nemůže být zároveň zdravým prostředím. Nevyhnutelně to povede k tomu, že zástupci lidu, reprezentující rozdílné životní zkušenosti, věkové skupiny i rodinné zázemí, se po prvním mandátu rozhodnou nepokračovat ve své práci, protože jejich povinnosti jsou neslučitelné s normálním životem a zdravými rodinnými vztahy,“ uvedla Ochodnická.

Poslankyně Marie Jílková dodala: „Je naší povinností udělat vše pro to, aby ženy, které přijdou do politiky po nás, měly situaci jednodušší. Zatím se nám to nedaří. Pokud jako politici nechceme být odtrženi od reality, musíme mít možnost žít reálný život.“

Positivním signálem pro organizátorky bylo, že se kulatého stolu zúčastnili nejen poslanci a poslankyně z koalice, ale také hosté z opozice, například Patrik Nacher (ANO) a zástupci hnutí Mladé ANO. Jejich účast ukázala, že pokud se tento problém bude řešit napříč politickým spektrem, existuje šance najít společná řešení.

Podle výzkumu Evropského institutu pro rovnost žen a mužů, zaměřeného na genderovou citlivost v parlamentech, se česká Poslanecká sněmovna umísťuje na 31. místě, což představuje desátý nejhorší výsledek v rámci Evropské unie.

„Z dat vyplývá, že v české Sněmovně přetrvávají genderové nerovnosti, které brání rovnocenné participaci a vlivu na rozhodování. Pro kvalitní demokracii je nezbytné, aby byla Sněmovna otevřená a přístupná co nejširší části společnosti, a aby v ní byly zastoupeny různorodé životní zkušenosti a perspektivy,“ uvedla Diana Soták Gregorová, ředitelka České ženské lobby.

Na kulatém stole vystoupila také ředitelka organizace Fórum 50 % Veronika Šprincová, která představila základní kroky k vytvoření vstřícnějšího parlamentu: „Naprosto klíčovým aspektem je ochota měnit stávající systém a politická vůle do těchto změn skutečně investovat. Dalším krokem je pak nastavení pravidel a jejich důsledné uplatňování v praxi. Celá řada opatření se již osvědčila v zahraničí, a český parlament se tak může inspirovat těmito příklady dobré praxe.“

Součástí programu byla také videozdravice Saši Gavriće, genderového konzultanta Úřadu pro demokratické instituce a lidská práva Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (ODIHR/OSCE), který se zaměřil na genderový audit jako nástroj k dosažení genderově citlivějšího parlamentu. Dále vystoupila Marie Zámečnicková, advokátka a odborná asistentka Katedry ústavního práva a politologie Masarykovy univerzity, která se věnovala legislativnímu rámci jako klíčovému kroku k vytvoření vstřícnější Sněmovny.

V případě dotazů se na nás neváhejte obrátit:

Lucie Bartoňová

asistentka poslankyně Lucie Potůčkové

bartonoval@psp.cz

+420 777 61 30 40

Diana Soták Gregorová, ředitelka České ženské lobby, diana.gregorova@czlobby.cz,

+420 605 894 855

Veronika Šprincová, ředitelka Fóra 50 %, sprincova@padesatprocent.cz